

Region Midtjylland
Skottenborg 26
8800 Viborg

Vedr. Omstilling til fremtidens sundhedsvæsen i Region Midtjylland
Region Midtjylland har sendt 'Omstilling til fremtidens sundhedsvæsen i Region Midtjylland – koncernledelsens oplæg' til Sundhedsstyrelsen forud for den politiske behandling. Ifølge Sundhedsloven § 206 stk. 2 skal regionerne indhente rådgivning fra Sundhedsstyrelsen under udarbejdelse af sundhedsplaner.

Sundhedsstyrelsen tager i sin rådgivning udgangspunkt i Sundhedsloven og de politiske målsætninger bag denne samt Sundhedsstyrelsens rapport 'Styrket akutberedskab – planlægningsgrundlag for det regionale sundhedsvæsen' fra 2007 samt Sundhedsstyrelsens specialeplan 2010. Sundhedsstyrelsens rådgivning er af overordnet karakter.

Sundhedsstyrelsen har forståelse for de store økonomiske udfordringer regionerne står overfor, hvilket også er baggrunden for Region Midtjyllands plan for besparelser og effektiviseringer i sundhedsvæsenet. Sundhedsstyrelsen vurderer, at regionens plan indeholder en række positive elementer såsom øget anvendelse af telemedicin, accelererede patientforløb, samling af specialer og funktioner på færre matrikler, øget ambulant aktivitet mv. Disse områder udgør eksempler på tiltag, hvor besparelser og høj faglig kvalitet i sundhedsvæsenet ikke er hinandens modsætninger. Sundhedsstyrelsen finder det således positivt, at Center of Excellence, Regionshospitalet Silkeborg får en skarp 'medicinsk profil' som kan være med til at øge kvaliteten på området, herunder viden og erfaringer med medicinske patienter, kronisk sygdom og forløbsprogrammer.

Sundhedsstyrelsen skal overordnet gøre opmærksom på, at flere af de foreslåede besparelser har betydning for tilrettelæggelsen af det regionale sundhedsvæsen, og styrelsen forventer, at disse ændringer ligeledes vil blive indskrevet i Region Midtjyllands akut- og sygehusplaner. Desuden skal det pointeres, at styrelsen ikke forholder sig til de økonomiske besparelser samt ændring vedr. ledelsesmæssige og administrative forhold, som der er fokus på i denne plan. Sundhedsstyrelsens rådgivning er alene af sundhedsfaglig karakter.

24. januar 2011
j.nr. 7-203-05-92/1/KRSB

Sundhedsplanlægning
Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S
Tlf. 72 22 74 00
Fax 72 22 74 05
E-post info@sst.dk

Dir. tlf. 7222 7752
E-post efp@sst.dk

Nedenfor følger Sundhedsstyrelsen kommentarer inden for områderne akutbetjening og nære sundhedstilbud, ændringer på det somatiske område og ændringer på det psykiatriske område.

Side 2
24. januar 2011
Sundhedsstyrelsen

Akutbetjening og nære sundhedstilbud

Præhospital indsats

Region Midtjylland beskriver, at der planlægges en række ændringer på det præhospitalt område, herunder en ændret fordeling mellem akutlæger og ambulancer samt ændring af bemanningen af ambulancerne i de tyndt befolkede områder. Sundhedsstyrelsen konstaterer med tilfredshed, at Region Midtjylland ønsker at skabe en præhospital indsats med tre typer af beredskaber, baseret på ensartede principper og en mere ensartet dækning i regionen. Sundhedsstyrelsen finder det i den forbindelse vigtigt, at disponeringen af den præhospitalt indsats sker efter sundhedsfaglig visitation fra vagtcentralen. Det er således vigtigt, at akutlægebiler og lægehelikopter særligt visiteres til patienter med tidskrisiske tilstande.

Akutklinikker mv.

Region Midtjylland beskriver, at der fremover skal være akutklinikker på sygehusmatriklerne Grenaa, Skive og Ringkøbing, som skal være betjent af sygeplejersker med lægefaglig back-up fra de fælles akutmodtagelser. Sundhedsstyrelsen har i sin tidligere rådgivning til Region Midtjylland af 20. april 2010 og 18. juni 2007 haft bemærkninger til den faglige organisering af akutklinikkerne, herunder hvilke skader som kan behandles i akutklinikkerne, sikring af lægeligt ansvar mv. Sundhedsstyrelsen skal henvises til disse rådgivningssvar i deres helhed.

Udover akutklinikker nævner Region Midtjylland, at der etableres akuthuse i Lemvig og Holstebro. I beskrivelsen af hospitalsprofilerne fremgår det, at Holstebro fremover vil have skadestue i dagtiden og akutklinik uden for dagtid. Sundhedsstyrelsen efterlyser generelt en beskrivelse af afgrænsning mellem akutklinik, akuthus og skadestue, herunder faglig organisering og afgrænsning af hvilke skader som kan behandles i de forskellige akuttilbud. Sundhedsstyrelsen har dog forståelse for at beskrivelse heraf ikke indgår i aktuelle omstillingsoplæg.

Generelt for akutbetjeningen og de nære tilbud gælder, at disse områder er præget af store udfordringer i form af øgede geografiske afstande til akutmodtagelser. Samtidig sker der til stadighed en udvikling i organiseringen af de lokale akuttilbud, herunder hvilke faggrupper som varetager behandling og transport af akutte patienter. Sundhedsstyrelsen finder det derfor vigtigt, at regionerne løbende evaluerer deres tilbud på akutområdet – både internt i regionen men også på tværs af regionerne. Dette for at sikre vidensdeling og derved kvalitet i behandlingen af de akutte patienter. Sundhedsstyrelsen forventer derfor, at Region Midtjylland foretager en tæt monitorering og evaluering af aktivitet og kvalitet af de leverede ydelser. Ligeså er det generelt en forudsætning, at personalet er uddannet til de opgaver, de skal varetage. Dette gælder i særlig grad også på akutområdet, hvor alle faggrupper skal have de nødvendige forudsætninger for varetagelsen af de konkrete opgaver.

Ændringer på det somatiske område

Region Midtjyllands oplæg indeholder en række forslag til samling af specialer og funktioner på færre enheder. Dette er generelt i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens principper for specialeplanlægning, hvor der bliver lagt vægt på øget patientgrundlag for at sikre erfaring hos den enkelte læge/enhed samt adgang til og samarbejde med andre specialer i patientbehandlingen. Som eksempel finder Sundhedsstyrelsen det positivt, at Region Midtjylland i overensstemmelse med specialeplanlægningen samler intern medicin: hæmatologi, klinisk onkologi på færre matrikler i regionen.

Sundhedsstyrelsen har i Specialeplan 2010 godkendt placeringen af specialfunktioner på Region Midtjyllands sygehuse. Denne godkendelse er sket med udgangspunkt i Region Midtjyllands oplysninger om volumen, tilstedeværelse af samarbejdende specialer samt vurdering af sammenhæng med øvrige funktioner. Sundhedsstyrelsen skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at ændringer i disse forhold skal meddeles Sundhedsstyrelsen jf. det generelle brev til alle ansøgere om varetagelse af specialfunktioner af 26. februar 2010. Desuden skal Region Midtjylland oplyse Sundhedsstyrelsen om ændringer i varetagelsen af specialfunktioner, såfremt konkrete specialfunktioner – i forbindelse med samling af specialer – ikke længere varetages på de berørte sygehuse. Sundhedsstyrelsen forudsætter således at planlægningen foregår inden for rammerne af og i overensstemmelse med kravene i Sundhedsstyrelsens specialeplanlægning.

Fødsler

Region Midtjylland lægger i sin plan op til samling af fødsler i regionen, således at der fremover vil være fødsler på de fem akutsygehuse i regionen. Samtidig planlægges en samling af pædiatrien, således at Randers og Horsens fremover skal betjenes af en neonatal transport- og assistanceordning.

Sundhedsstyrelsen finder det positivt, at Region Midtjylland vælger at samle fødsler på færre sygehuse, og at de samles på de fem akutsygehuse. Samtidig finder styrelsen det væsentligt, at samlingen er sket under hensyntagen til tilstedeværelsen af pædiatri. Sundhedsstyrelsen anbefaler, at der ved varetagelsen af fødsler er mulighed for assistance fra pædiatri med kompetence i neonatologi. Såfremt dette ikke kan opfyldes, bør regionen sikre den sundhedsfaglige kvalitet gennem tæt, formaliseret samarbejde med alle relevante parter, samt at borgerne er informeret herom. I den forbindelse finder Sundhedsstyrelsen, at der bør etableres visitationsretningslinjer som sikrer, at gravide med øget risiko for kompliceret fødsel visiteres til sygehuse med pædiatri (neonatalogi). Sundhedsstyrelsen skal i øvrigt henvise til sine tidligere rådgivningssvar til Region Midtjylland vedr. varetagelsen af fødsler, herunder af 29. maj 2008 og 24. september 2010.

Modtagelse af akut syge børn

Region Midtjylland beskriver, at der i dagtiden skal være mulighed for vurdering af akut syge børn i akutklinikkerne på regionshospitalerne i Randers og Horsens. Sundhedsstyrelsen savner en nærmere beskrivelse af den faglige organisering af dette tilbud. Sundhedsstyrelsen forudsætter, at modtagelsen af akut syge børn sker efter forudgående visitation. Herudover forudsætter

Sundhedsstyrelsen, at børnene kan tilses af en speciallæge i pædiatri. Desuden bør det sikres, at der foreligger klare visitationsretningslinjer, herunder retningslinjer for videre visitation til relevant afdeling/fælles akutmodtagelse, såfremt der ved indlæggelsen eller derefter opstår forværring af patientens tilstand. Retningslinjerne bør tage udgangspunkt i gældende krav om høj kvalitet og patientsikkerhed. Samtidig forudsættes en tæt monitorering og evaluering af aktivitet, kvalitet af leverede ydelser, behov for viderehenvisning/konsultation samt konsekvenser for bemanning og udnyttelse af personaleressourcer. Endelig finder Sundhedsstyrelsen det vigtigt, at dette dagtilbud placeres i tæt fysisk nærhed på de fælles akutmodtagelser på regionshospitalet.

Intensiv kapacitet på Silkeborg

Region Midtjylland beskriver, at der fremover ikke vil være intensiv-afsnit på Silkeborg, men at der i stedet oprettes tre observationspladser i forbindelse med den anæstesiologiske opvågningsfunktion. Sundhedsstyrelsen forventer, at Region Midtjyllands retningslinjer for modtagelse af akutte visiterede intern medicinske patienter på Regionshospitalet i Silkeborg tager højde herfor.

Sundhedsstyrelsen skal desuden understrege, at Regionshospitalet i Silkeborg ikke har søgt og dermed ikke er godkendt til varetagelse af regionsfunktionen 'Anæstesi til større kirurgi, patienter med svær komorbiditet eller andre større interventioner eller diagnostiske procedurer', som er svarende til ASA \geq 3 jf. Sundhedsstyrelsens specialevejledning for anæstesiologi. Sundhedsstyrelsen vil indgå en nærmere dialog med Region Midtjylland vedr. dette. For så vidt angår korterevarende respiratorbehandling henvises til specialevejledningens anbefalinger til intensiv terapi på hovedfunktionsniveau.

Ændringer på det psykiatriske område

Sundhedsstyrelsen skal generelt henvise til styrelsens rådgivning vedr. Region Midtjyllands psykiatriplan af 24. januar 2008, styrelsens anbefalinger i "National strategi for psykiatri" samt i rapporten: "Den akutte indsats i psykiatrien", 2009.

I lyset af Region Midtjyllands tidligere reduktioner af sengekapaciteten med i alt 40 % og de høje belægningsprocenter lægger Sundhedsstyrelsen vægt på, at der sikres den fornødne sengekapacitet til, at patienterne hurtigt og let kan indlægges, hvis der er behov for det. Samtidig bør patienter kunne være indlagt så længe, som der er behov for og med mulighed for gradvis udslusning i overensstemmelse med anbefalingerne i ovennævnte rapporter. Sundhedsstyrelsen finder det således positivt, at Region Midtjylland ikke nedskærer antallet af psykiatriske senge yderligere. Sundhedsstyrelsen finder, at regionen løbende bør sikre, at der er tilstrækkelig indlæggelseskapacitet, og at indlæggelsestærsklen ikke sættes for højt. Sundhedsstyrelsen finder i øvrigt den tættere tilknytning af de psykiatriske sengeenheder til de somatiske akutsygehuse hensigtsmæssig og i overensstemmelse med styrelsens anbefalinger. Sundhedsstyrelsen ser endvidere positivt på, at der etableres et specialiseret sengeafsnit til primært skizofrene patienter med en meget udadrettede adfærd. Generelt finder Sundhedsstyrelsen en effektivisering af tilrettelæggelsen hensigtsmæssig, således at besparelser ikke påvirker den di-

agnostiske og behandlingsmæssige indsats. For så vidt angår børne- og ungdomspsykiatri skal Sundhedsstyrelsen dog opfordre regionen – grundet de meget lange ventetider – til at være opmærksom på, om de påtænkte personalereduktioner u hensigtsmæssigt vil reducere aktiviteten på området.

Side 5
24. januar 2011
Sundhedsstyrelsen

Det er Sundhedsstyrelsens forventning, at Region Midtjylland inddrager Sundhedsstyrelsens kommentarer i den videre planlægning. Sundhedsstyrelsen står til rådighed for nærmere drøftelse og uddybning af ovenstående, såfremt dette måtte ønskes.

Med venlig hilsen

Lone de Neergaard
Chef for Sundhedsplanlægning